

FORLIGSINSTITUTIONEN

I

ARBEJDSSTRIDIGHEDER

INDBERETNING 2013 og 2014

Forligsmænd, mæglingmænd og sekretærer

Forligsmænd:

Fhv. højesteretsdommer Asbjørn Jensen (formand for Forligsinstitutionen)

Vicepræsident i Sø- og Handelsretten Mette Christensen

Rigsadvokat Ole Hasselgaard

Kommitteret Torsten Hesselbjerg

Mæglingmænd:

Landsdommer Bent A. Østerborg

Landsdommer Ejler Bruun

Advokat Ole Stig Andersen

Adm. dommer Jørn Andersen

Ankechef Lisbet Jensen

Dommer Sanne Bager

Landsdommer Tine Vuust

Statsadvokat Lennart Linblom

Sekretærer:

Fhv. ankechef Birger Stein Christensen (Ledende sekretær)

Fuldmægtig Anders Østergaard

Chefkonsulent Birgitte Kjelgaard Andersen

1. Indledning

Overenskomstforhandlingerne er traditionelt opdelt i følgende hovedområder:

- LO/DA overenskomsterne på det private arbejdsmarked
- Det offentlige område (staten, regionerne og kommunerne)
- Det grønne område (landbruget, gartnerierne, skovbruget og mejerierne)

Herudover er der en række forhandlinger af enkelte brancheoverenskomster og enkeltstående overenskomster, der forhandles særskilt inden for ovennævnte hovedområder.

I 2013 blev der fornyet overenskomster på det offentlige område og det grønne område, medens overenskomstsituationen i 2014 omfattede overenskomsterne under Landsorganisationen i Danmark (LO) og Dansk Arbejdsgiverforening (DA) på det private arbejdsmarked (omkring 600 landsdækkende overenskomster og virksomhedsoverenskomster).

Fornyelsen af overenskomsterne i 2010 - 2012 afspejlede den økonomiske krise. Danmark havde siden finanskrisen mistet op mod 200.000 arbejdspladser i den private sektor, herunder ca. 70.000 i industrien. Der blev derfor aftalt historisk lave lønstigninger.

Forud for forhandlingerne i 2014 kunne der konstateres, at der var sket en delvis genopretning af lønkonkurrenceevnen i Danmark. Regeringen skønnede i sin økonomiske redegørelse i august 2013 en stigning i 2014 i bruttonationalproduktet på 1,6 %. Der blev skønnet en inflation på 1 % i 2013 og 1,5 % i 2014. Samlet var der et forsigtigt bud fra regeringen på lidt bedre økonomiske tider efter flere år med krise.

Fra arbejdsgiverside blev det fremført, at der var sket forbedringer af konkurrenceevnen, men at det var vigtigt at holde en fast kurs, så forbedringerne ikke blev sat over styr men udbygget.

Fra fagbevægelsen var der en forventning om forbedringer, så det var muligt at holde reallønnen, og der var ønsker om bedre efteruddannelse og bedre regler mod social dumping.

2. Det offentlige område (2013)

Den økonomiske krise har medført en fortsat stram økonomisk politik i Danmark. Den offentlige lønudvikling har på trods heraf været større end lønudviklingen i den private sektor grundet meget lav vækst i den private lønudvikling.

Samtidig har de offentlige arbejdsgivere længe ønsket at ændre arbejdstidsreglerne i overenskomsterne på undervisningsområdet, der hidtil har indeholdt tidsnormer for lærernes forberedelsestid. Hverken under overenskomstforhandlingerne i 2008 eller 2011 blev arbejdstidsreglerne imidlertid ændret. Som følge af regeringens udspil til en reform af folkeskolen i december 2012, hvorefter der skulle leveres og præsteres flere undervisningstimer i folkeskolen, blev de offentlige arbejdsgiveres krav til en ændring af arbejdstidsreglerne på undervisningsområdet sat på spidsen.

På **statens område** blev der indgået forlig om fornyelse af overenskomster for ca. 180.000 statsansatte uden inddragelse af forligsmanden. Aftalen indeholdt en generel lønstigning på

1,62 % over to år fordelt på 0,82 % i 2013 og 0,80 % i 2014. Reguleringsordningen, der sikrer de offentligt ansatte en sammenhæng med lønudviklingen på det private arbejdsmarked, udmøntede -0,82 % i 2013, da der havde været en meget lav lønudvikling i den private sektor. Dette modregnedes i den aftalte lønstigning således, at lønstigningen på statens område i 2013 blev 0 %.

Forliget indeholdt desuden en ændring af gymnasie- og erhvervsskolelærernes arbejdstid med indførelse af en årsnorm på 1.924 timer inkl. ferie og helligdage, og dermed en ugentlig gennemsnitlig arbejdstid på 37 timer, samt bortfald af aldersreduktion (nedsat arbejdstid fra 60 år). Samtidig erstattedes en række eksisterende undervisningstillæg m.v. med nye og højere tillæg som kompensation for ændring af arbejdstidsreglerne og bortfald af aldersreduktion. Repræsentantskabet for Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) stemte med et lille flertal nej til aftalen, men grundet forhandlingsaftalen med de øvrige akademikerorganisationer, der stemte aftalen hjem, var GL bundet af forliget.

På det **kommunale område** blev der - ligeledes uden inddragelse af forligsmanden - indgået forlig om fornyelse af overenskomster for mere end 500.000 kommunalt ansatte. Aftalerne indeholdt generelle lønforhøjelser på henholdsvis 0,70 i 2013 og 1,21 % i 2014 samt 0,25 % udmøntning ved de særlige organisationsforhandlinger. På det regionale område blev der indgået forlig uden forligsmandens medvirken for ca. 116.000 læger, sygeplejersker og andre ansatte. Forliget indeholdt generelle lønstigninger på 1,10 % i 2013 og 0,87 % i 2014. Hertil kom 0,25 % til øvrige forbedringer.

Lockout og lovindgreb på folkeskoleområdet m.m.

Det lykkedes hverken for stat, regioner eller kommuner at forny overenskomsterne for lærere ved folkeskole m.v. Stridsspørgsmålet var arbejdsgivernes ønske om en ny arbejdstidsaftale uden tidsnormer for lærernes forberedelsestid svarende til den aftale, som staten havde indgået med gymnasielærerne.

Efter nytteløse forhandlinger i Forligsinstitutionen fra 1. marts 2013 måtte forligsmanden meddele sammenbrud på henholdsvis det kommunale/regionale område den 22. marts 2013 og på det statslige område den 25. marts 2013. Der var ikke udsigt til, at parterne kunne opnå enighed for fornyelse af overenskomsterne, og forligsmanden fandt derfor ikke anledning til at gøre brug af den lovhjemlede adgang til at udsætte den varslede lockout.

Den 1. april 2013 trådte lockouten i kraft. Lockouten omfattede ca. 52.000 kommunalt ansatte skolelærere, ca. 100 regionalt ansatte lærere og ca. 15.000 statsansatte lærere. Over 800.000 elever og kursister på flere end 2.500 skoler og uddannelsesinstitutioner var berørt af konflikten.

Efter 25 dages lockout greb regeringen ind og fremsatte lovforslag om forlængelse og fornyelse af kollektive overenskomster på de konfliktramte områder. Loven blev hastebehandlet i Folketinget, vedtaget og trådte i kraft den 27. april 2013. Lærerne fik samme lønstigninger som medarbejderne på de øvrige kommunale, regionale og statslige områder. Arbejdstiden på undervisningsområdet blev baseret på de arbejdstidsregler, der er aftalt for tjenestemænd og overenskomstansatte i staten dog således, at årsnormen for beregning og opgørelse af arbejdstiden fastholdes. Samtidig udfasedes de særlige regler om aldersreduktion for ansatte over 60 år mod en delvis generel lønkomensation. Med henblik på at betrygge

lærerne i, at deres arbejdstid holdes inden for rimelige rammer, indførtes en række værnsregler, bl. a om at arbejdet normalt tilrettelægges på hverdage i dagtimerne, og at den daglige arbejdstid så vidt muligt skal være samlet. De nye arbejdstidsregler trådte i kraft den 1. august 2014.

Forligsmand: Mette Christensen
Sekretær: Anders Østergaard.

3. Det grønne område (2013)

Forhandlingerne omhandlede overenskomsterne inden for dels gartnerier, landbruget og skovbruget dels mejerier.

Arbejdsgiverne inden for gartnerier, landbruget og skovbruget (GLS-A) indgik forlig med de respektive fagforbund om en toårig fornyelse af overenskomsterne uden Forligsinstitutionens deltagelse.

Forligsmanden på det grønne område blev inddraget i fornyelsen af overenskomsterne under Mejeribrugets Arbejdsgiverforening, der havde meldt sig ind i Dansk Industri. Der blev indgået forlig hos forligsmanden, og der blev tale om en fornyelse af overenskomsterne for kun 11. måneder, så overenskomsterne fra og med 2014 kunne indgå under forhandlingerne af marts-overenskomsterne på det private arbejdsmarked.

For hele området var der tale om forlig, der holdt sig inden for den ramme, der var resultatet af overenskomstsituationen i 2012 på det private arbejdsmarked for LO og DA overenskomster.

Forligsmand: Ole Hasselgaard
Sekretær: Birger Stein Christensen

4. LO/DA overenskomsterne på det private arbejdsmarked (2014)

Der er tale om ca. 600 overenskomster på det private arbejdsmarked. Langt de fleste af overenskomsterne er indgået mellem parter, der begge hører under hovedorganisationerne LO og DA. For en del overenskomsters vedkommende er det kun den ene part, der hører under LO eller DA, medens nogle få overenskomster er indgået mellem parter, der begge står udenfor LO/DA.

LO og DA havde også ved denne overenskomstsituation indgået en klimaaftale om forhandlingsforløbet - bl.a. om at det skulle tilstræbes, at parterne anvendte samme statistiske materiale som grundlag for forhandlingerne.

Alle overenskomster blev opsagt med virkning fra den 1. marts 2014.

Det er DA's krav til forhandlingerne, som er accepteret af LO, at de første forlig under de samlede forhandlinger om fornyelse af marts-overenskomsterne er Industriens Overenskomst (mindstelønoverenskomst for faglærte og ikke - faglærte) og Industriens Funktionæroverenskomst. Disse to overenskomster gælder for ca. 6.000 virksomheder og

240.000 lønmodtagere. På arbejdsgiverside er Dansk Industri overenskomstpart, medens forhandlingerne på lønmodtagersiden foregår i et forhandlingsfællesskab CO-Industri.

Aftalen på Industriens Overenskomst giver en ramme for, hvad der kan forventes aftalt på alle minimalløns- og mindstebetalingsoverenskomster. Alle overenskomstforlig bliver fra arbejdsgiverside indgået med forbehold for forligets godkendelse i Dansk Arbejdsgiverforenings hovedbestyrelse, hvor Dansk Industri har et flertal af stemmerne. I den forbindelse vurderes det, om de forelagte forlig holder sig inden for rammen fra industriforligene.

På normallønsområdet, der for tiden omfatter ca. 18 % af de omfattede lønmodtagere, er det en af chaufføroverenskomsterne, der traditionelt lægger rammerne for, hvad der kan forventes aftalt på normallønsoverenskomsterne. Denne overenskomst er indgået med Dansk Industri og med 3F Transport på lønmodtagersiden.

Fra lønmodtagerside var et af hovedkravene - udover lønstigninger - efteruddannelse. Endvidere et udbygget værn mod social dumping eller løndumping, der især anses for et problem på byggeområdet og transportområdet.

Fra arbejdsgiverside var det afgørende, at der blev tale om stort set uændrede overenskomster, så de skete forbedringer af konkurrenceevnen kunne udbygges.

Den 9. februar 2014 blev der indgået **forlig på Industriens Overenskomst og Industriens Funktionæroverenskomst**, og der var herefter lagt rammerne for de andre overenskomster på minimalløns- og mindstebetalingsområderne. Forliget blev indgået uden Forligningsinstitutionens medvirken. Forliget var treårigt, og det blev alle senere forlig af marts-overenskomster tilsvarende.

Den reelle løndannelse på disse områder sker ved årlige forhandlinger ude på den enkelte virksomhed. På Industriens Overenskomst er der mindstebetalingssatser, og der sker lønforhandlinger på den enkelte virksomhed med tillidsmænd. Mindstebetalingssatserne blev forhøjet med 1,50 kr. i 2014, 1,65 kr. i 2015 og 1,80 kr. i 2016. Det er et lidt højere niveau end i forliget i 2012, hvor der årligt var tale om en stigning på 1,35 kr. Funktionæroverenskomsten indeholder ikke lønsatser - her sker løndannelsen ved individuelle aftaler mellem virksomheden og den enkelte funktionær.

En afskediget medarbejder kan nu i opsigelsesperioden få to timer med løn til en samtale i fagforeningen/arbejdsløshedskassen om uddannelse og hjælp til at få et nyt job. I opsigelsesperioden kan der også gives 1 uges uddannelse betalt af uddannelsesfond.

Lønmodtagerne har i dag en såkaldt fritvalgskonto, hvor der hensættes 1 % af lønnen, som lønmodtageren efter eget valg kan bruge til at købe frihed, som ekstra pensionsindbetaling eller til en seniorordning. Denne konto tilføres i løbet af de næste 3 år yderligere 1 % af lønnen, så kontoen hvert år tilføres i alt 2 % af lønnen.

Der blev aftalt forbedringer af tillidsvalgtes mulighed for at sikre, at ansættelse af vikarer ikke misbruges.

Den 26. februar 2012 blev der indgået et **normallønsoverenskomst** på den toneangivende chauffør-overenskomst mellem Dansk Industri og 3F Transport. Forbundet havde krav vedrørende

arbejdsgiveres ansættelse af udenlandske vikarer, og her blev der aftalt dels det samme som inden for industrien dels en aftale om, at procedurerne vedrørende ikke-overenskomstdækkede underleverandører også skal gælde for ikke-overenskomstdækkede vikarbureauer. Timelønnen stiger med 2,1 kr. i år, 2,25 kr. i 2015 og 2,4 kr. i 2016.

Samlet blev forliget udmeldt af LO til at ville koste 5,95 % i de kommende tre år. DA havde beregnet den samlede stigning til 5,14 %. Denne forskel gav efterfølgende problemer i forhandlingen af andre normallønsoverenskomster, da forliget skulle overføres til de andre områder. Forskellen skyldes, at DA havde beregnet stigningen i forhold til den samlede løn på chaufføroverenskomsten, hvor der blev taget højde for, at mange chauffører får personlige tillæg, selv om der var tale om en normallønsoverenskomst. LO havde beregnet stigningen på baggrund af overenskomstens lønninger.

Herefter var rammerne lagt for de øvrige normallønsoverenskomster.

I **malerbranchen** indgik Danske Malermestre og Malerforbundet et forlig, der bl.a. medførte, at arbejdet skulle være overenskomstdækket, hvis det blev givet videre til en underentreprenør – altså en slags kædeansvar. Dette var forbundets ønske – til gengæld havde arbejdsgiverne fået indrømmelser på deres krav. Denne aftale blev underkendt af DA's hovedbestyrelse.

Forligsmanden blev inddraget, men måtte opgive at få parterne til at genoptage forhandlingerne. I 2012 fik malerbranchen underkendt et forlig om at indføre et ID-kort for hele malerbranchen for at få styr på ansættelser og arbejdsforhold vedrørende østeuropæiske entreprenører og medarbejdere. DA kunne ikke acceptere obligatoriske ordninger herom. Der blev i øvrigt i juni 2014 indgået et politisk forlig mellem regeringen og dens parlamentariske grundlag om indførelse af id-kort fra 2015 for alle byggearbejdere på danske byggepladser.

På det øvrige **byggeområde** havde 3F's Byggegruppe som i 2012 et hovedkrav om at få bedre værn mod social dumping. Dette skulle ske ved et kædeansvar, hvor danske entreprenører skulle have ansvaret for, at ansatte hos deres underentreprenører blev aflønnet efter den danske overenskomst. Endvidere blev det krævet, at der skulle indføres et tillæg, som skulle forhindre, at arbejdsgiverne spekulerede i "udnyttelse" af overenskomstens mindstebetalingssats, når udlændinge skulle aflønnes. Det lykkedes denne gang at indgå en aftale om udenlandsk arbejdskrav.

I forliget er der enighed om, at der er tale om et bevægeligt lønsystem, hvor der kan og skal ske afvigelser af overenskomstens mindstebetalingssats under hensyn til lønmodtagerens erfaring, uddannelse mv. Der er endvidere enighed om at modvirke omgåelser af overenskomsten, og der er opregnet eksempler på, hvad der kan være omgåelse. I begge situationer skal spørgsmålet afklares via det fagretlige system. Forbundet fik altså ikke kædeansvar eller et akkord-afsnitstillæg, men aftalen er på begge områder et skridt i den retning, forbundet ønsker.

Forligsinstitutionen var ikke inddraget.

3F's Byggegruppe har også en byggeoverenskomst med Dansk Industri omfattende en række byggeentreprenører, der omfatter en mindre del af de beskæftigede i branchen.

Dansk Industri var ikke indstillet på at underskrive en aftale om udenlandsk arbejdskraft, der svarede til den, Dansk Byggeri havde accepteret. Forligsmanden blev inddraget i disse forhandlinger, og det lykkedes forligsmanden at opnå forlig med en lidt ændret tekst end byggeforligets.

På **VVS-området** mellem arbejdsgiverforeningen Teknik og forbundet Blik og Rør var det som i 2012 et ultimativt krav fra arbejdsgiverne at få ændret de såkaldte værnebestemmelser i overenskomsten. Bestemmelserne giver forbundet adgang til selv at lave en kontrolopmåling af et stykke akkordarbejde, hvis medarbejderen hævder, at arbejdet er sat af arbejdsgiveren til en pris, der er væsentlig billigere, end det bør efter prislisterne. Dette kan udløse efterbetaling.

Arbejdsgiverne ønsker mulighed i overenskomsten for lokalt at aftale en anden form for akkord (enkeltmandsakkord), så der bliver større fleksibilitet. Forbundet ville ikke ændre reglerne, som man også så som en garant mod social dumping på området.

Denne uenighed medførte, at arbejdsgiverne – som i 2012 – ikke ville acceptere en justering af satserne i den såkaldte Rørprisliste.

Forligsmanden var inddraget i forhandlingerne i to omgange, men det lykkedes ikke at opnå forlig.

Under de senere drøftelser hos forligsmanden om indholdet i et mæglingforslag for de områder, hvor der ikke var opnået enighed, ønskede LO for at få indsat en bestemmelse om regulering af Rørprislisten. Der er imidlertid en fast tradition for, at prislister i mindstebetalingsoverenskomster ikke reguleres via mæglingforslaget, når der ikke er forlig mellem parterne. Satserne blev ikke justeret.

På overenskomsten for **hotel-, restaurant- og turistområdet** mellem HORESTA og 3F blev der indgået forlig om en mere fleksibel overenskomst uden forligsmandens inddragelse. Her blev det et problem, at en række større hotelkæder i 2013 havde valgt at forlade HORESTA og melde sig ind i Dansk Erhverv med det formål at få bedre overenskomster. Forligsmanden blev inddraget. 3F fastholdt, at hotellerne skulle have samme ændringer som i det nye forlig med HORESTA. Der blev ikke forlig. Dansk Erhverv mener, at overenskomsten for hotelkæderne herefter er den tidligere HORESTA-overenskomst med de ændringer, der fremgår af forligsmandens mæglingforslag for områder uden enighed. HORESTA finder, at hotellerne i Dansk Erhverv skal følge den nye HORESTA - overenskomst, og sagen er efterfølgende indbragt for faglig voldgift.

På **slagteriområdet** mellem Dansk Industri og NNF havde forbundets medlemmer i 2013 stemt nej til et forslag fra Danish Crown - slagterierne og tillidsmændene om at afgive lønkroner mv. til investering i produktion af slagtesvin i Danmark. En stadig større del af de producerede svin i Danmark bliver transporteret til slagtning på især Danish Crown-slagterier i Tyskland, hvor landmændene får en bedre pris. Det medfører en reduktion af medarbejderne i Danmark.

Arbejdsgiverne ønskede indrømmelser for at få begrænset lønomkostningerne på slagteriområdet, medens forbundet ønskede samme forbedringer som i forliget på industrioverenskomsten. Forligsmanden var inddraget i et langt forhandlingsforløb, og der

blev forsøgt forskellige modeller, men der blev ikke opnået enighed om fornyelse af slagterioverenskomsten.

Derimod indgik parterne forlig på den såkaldte fødevarerindustrielle overenskomst.

Forligsmanden **rådførte sig løbende med LO og DA** under forløbet med de decentrale lønforhandlinger, og det var på baggrund af denne rådførelse, at forligsmanden relativt længe nøjedes med at opfordre parter, der ikke kunne blive enige, til at fortsætte bestræbelserne selv og alene indkaldte de parter, der direkte anmodede om forligsmandens hjælp. Først den 4. marts 2014 blev det udmeldt, at alle forhandlinger foregik i Forligsinstitutionens regi og inden for forligsmandslovens rammer.

Parterne havde afgivet konfliktvarsler til den 1. marts 2012. Den 27. februar 2014 udsatte Forligsmanden konflikten i 14 dage.

Først primo marts blev forligsmanden inddraget direkte i forhandlinger af en række overenskomster. Udover de allerede nævnte kan bl.a. nævnes **journalistoverenskomsten** mellem Danske Mediers Arbejdsgiverforening og Dansk Journalistforbund, hvor der efter langvarige forhandlinger blev indgået forlig hos forligsmanden den 11. marts 2014.

Ved udløbet af udsættelsesperioden var der endnu ikke indledt forhandlinger om en mæglingsskitse, og forligsmanden udsatte derfor den 11. marts 2014 konflikten i yderligere 2 uger efter forinden - som krævet i forligsmandsloven - at have rådført sig med de øvrige forligsmænd.

Forligsmanden inddrog under forløbet 7 mæglingsmænd og de øvrige forligsmænd til at mægle i en række overenskomster under de decentrale forhandlinger.

Den 13. marts 2014 indledte forligsmanden centrale forhandlinger med LO og DA om mulighederne for fremsættelse af et mæglingsforslag med vilkårene for de overenskomstområder, hvor der ikke var blevet opnået enighed ved de decentrale forhandlinger.

Den 17. marts 2014 om morgenen sagde LO og DA ja til en **mæglingsskitse** fra forligsmanden.

Det var lykkedes at opnå forlig om fornyelse af overenskomster, der omfattede ca. 92 % af de berørte lønmodtagere.

Skitsen indeholdt bl.a. følgende for de områder, hvor der ikke var opnået enighed:

Lønstigninger svarende til stigningerne på de indgåede forlig.
Forøgelse af barselsorlov med 2 uger og frihed i 2 timer til vejledning ved afskedigelse som for indgåede forlig.

Umiddelbart efter fremsættelsen af mæglingsskitzen indkaldte Forligsinstitutionen en lang række parter til forhandlinger i de følgende dage, dvs. den 19. og 20. marts 2014, hvor mæglingsforslag skulle fremsættes. Det drejede sig om en lang række virksomhedsoverenskomster, hvor virksomhederne ikke var medlemmer af en organisation

under Dansk Arbejdsgiverforening. Endvidere drejede det sig om enkelte landsdækkende overenskomster.

De fik alle mailet og postfremsendt den fremlagte skitse, og de skulle nu forholde sig til, om de kunne acceptere skitsens bestemmelser for de ikke forligte overenskomster, eller om de ønskede at forhandle en anden løsning i Forligsinstitutionen.

Mæglingsforslaget blev herefter fremsat den 21. marts 2014 og sendt til afstemning.

Der var tale om et **sammenkædet mæglingsforslag**, hvor alle overenskomstfornyelser sendes til afstemning under ét, og hvor det er det samlede resultat, der gælder for alle, uanset om enkelte områder stemmer anderledes end det samlede resultat.

Mæglingsforslaget omhandlede således alle de indgåede forlig ved decentrale forhandlinger samt bestemmelser for forlængelse af de overenskomster, hvor der ikke blev opnået forlig.

Afstemningsforslaget forelå den 11. april 2014.

Resultatet blev vedtaget med 77 % ja stemmer af lønmodtagerne. På arbejdsgiversiden var det 100 %, der stemte ja. Kun 4 gange siden 1956 har der været en højere ja-procent hos lønmodtagerne.

Det var kun Malerforbundet og Blik og Rør, der havde anbefalet deres medlemmer at stemme nej. Her var der kun henholdsvis 17 og 8 af medlemmerne, der stemte ja.

Stemmeprocenten var denne gang 37,7 % I 2012 var stemmeprocenten kun 29 %, så der er tale om en markant forbedring. Det er den største stemmedeltagelse siden år 2000.

Forligsmand: Asbjørn Jensen
Sekretær: Birger Stein Christensen

5. Bankerne (2014)

Overenskomstforhandlingerne på finansområdet mellem Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FF) og Finansforbundet brød sammen den 18. februar 2014, og forligsmanden blev inddraget i de videre forhandlinger, der pågik sideløbende med forhandlingerne af marts-overenskomsterne på det private arbejdsmarked.

Området omfatter ca. 50.000 medarbejdere, og der er tale om en apriloverenskomst. Der blev 7. marts 2014 varslet konflikt til ikrafttræden den 1. april 2014.

Ved forligsmandens hjælp blev der den 13. marts 2014 indgået forlig på området.

Forligsmand: Ole Hasselgaard
Sekretær: Anders Østergaard

6. Norwegian (2014)

Den 14. april 2014 blev den danske forligsinstitution orienteret af det norske forbund Parat om, at der var varslet konflikt, da forhandlingerne mellem NHO Luftfart/Norwegian Air Shuttle ASA (NSA) og Parat/Norsk Kabinforening (NK) om en fornyelse af overenskomsten var brudt sammen. Det blev oplyst, at overenskomsten udløb den 31. marts 2014, og at Parat havde afbrudt forhandlingerne den 28. marts 2014, hvor kabinepersonalet med base i Danmark ved virksomhedsoverdragelse var blevet til Cabin Services Denmark ApS. Det blev oplyst, at den varslede arbejdskonflikt (pladsopsigelse) omfattede 1230 kabineansatte i Norwegian og dets datterselskaber Cabin Services Norway AS og Cabin Services Denmark ApS, og at 229 af disse havde arbejdssted i Kastrup Lufthavn i København. Arbejdskonflikten blev varslet iværksat til den 30. april 2014.

Parat orienterede herefter om, at den norske Riksmekler havde indkaldt til tvungen mægling i konflikten den 28. og 29. april og anmodede om, at Forligsinstitutionen ikke indkaldte til parallel forhandling.

Forligsinstitutionen rådførte sig med den norske Riksmekler, der umiddelbart var af den opfattelse, at den norske institution ikke skulle indkalde til forhandling af en overenskomst for medarbejdere, der arbejdede for et dansk selskab i Danmark.

Forligsinstitutionen indkaldte herefter Parat/NK og det danske selskab til forhandling den 25. april 2014 og orienterede om de danske regler. Efter forhandlingen blev der sendt en orientering til den norske Riksmekler. Det danske selskab ønskede en overenskomst alene for det danske selskabs medarbejdere og omfattet af det danske arbejdsretlige system. Det skulle være på samme økonomiske vilkår, som blev aftalt for det norske personale, men således, at overenskomstens regler om sygeløn blev tilpasset de danske retsregler herom. Fagforeningen ønskede en fortsat samlet overenskomst for de ansatte i Danmark og Norge – nu i de to nye datterselskaber – og omfattet af det norske arbejdsretlige system.

De danske og norske varslingsregler er forskellige. Efter de norske regler forudsatte en konflikt den 30. april, at fagforeningen den 25. april sendte pladsopsigelse med angivelse af omfang og berørte personer i konflikten. Efter de danske regler var der varslet konflikt til den 30. april 2014.

Forligsmanden meddelte derfor parterne, at overenskomsten med Cabin Services Norway AS, som omfattede de fleste af medarbejderne, burde søges løst først, og at det herunder måtte afklares, om parterne kunne blive enige om at indgå en samlet overenskomst, eller om fagforeningen accepterede, at der indgås fornyelse af den danske overenskomst med det danske selskab. Parterne blev endvidere orienteret om, at når den norske Riksmekler havde orienteret om resultatet af den tvungne mægling, så ville forligsmanden beslutte, om der var grundlag for at udsætte den danske del af konflikten i 14 dage regnet fra den 30. april 2014. Fagforeningen havde under forhandlingerne i København oplyst, at det var afgørende for den, at medarbejderne i København og Oslo kunne indlede konflikt samtidig.

Den 29. april 2014 erfarede Forligsinstitutionen via medierne, at forbundet havde udmeldt, at strejken var udsat, da der ikke den 25. april 2014 var sendt et sidste strejkevarsel med oplysning om omfang og berørte personer.

På den baggrund udsatte forligsmanden den 29. april 2014 den varslede konflikt i Cabin Services Denmark ApS i 2 uger.

Den 2. maj 2014 udmeldte Parat, at strejke/pladsfratrædelse ville ske fra den 6. maj 2014 kl. 24.00, og at strejken omfattede 229 medarbejdere, heraf 228 medarbejdere med arbejdssted i Kastrup. Forligsmanden udmeldte herefter med henvisning til udsættelsen den 29. april 2014, at de to ugers udsættelse skulle regnes fra den 6. maj 2014 kl. 24.00. Strejken i Danmark ville herefter kunne påbegyndes på femtedagen efter udløbet af de to uger, dvs. den 25. maj 2014 kl. 00. Der var en fortsat løbende kontakt til den norske Riksmekler.

Den danske arbejdsgiver orienterede samtidig den 12. maj 2014 om, at der var indledt lokale forhandlinger i Norge vedrørende de ansatte i Cabin Services Norway AS, og at arbejdsgiveren fandt det uhensigtsmæssigt, at der foregik sideløbende forhandlinger i Danmark.

Der var herefter daglig kontakt med det danske selskab, der var til stede i Norge under de lokale forhandlinger der. Forhandlingerne resulterede i, at der den 19. maj 2014 blev indgået en aftale om fornyelse, der også omfattede det danske selskab.

Forligsmand: Asbjørn Jensen
Sekretær: Birger Stein Christensen

7. Danmarks Radio (2014)

I maj måned varslede Danmarks Radio lockout af alle medarbejdergrupper (11 overenskomster) fra den 1. juni 2014. Fra arbejdsgiverside var der fremsat krav om dels lavere lønstigninger end det private arbejdsmarked havde fået i foråret dels ophævelse af særlige personalegoder for journalister og dele af det tekniske personale.

Forhandlingerne var brudt sammen, og forligsmanden fortsatte forhandlingerne. Konflikten blev udsat i 2 uger. Der blev forhandlet i perioden 26/5 til 11/6 2014.

Det endte med forlig i de 10 af overenskomsterne og et mæglingforslag for den sidste af overenskomsterne.

Forligsmand Ole Hasselgaard
Sekretær: Birgitte Kjelgaard Andersen/Birger Stein Christensen

8. DHS/3F

a. Forhandling 19/2 og 25/2 2013

b. Efterfølgende forlig.

c. Forligsmand: Ole Hasselgaard

Sekretær: Birger Stein Christensen.

9. Aalborg Taxa/ HKPrivat

a. Forhandling 19/2 2013

b. Forlig.

c. Forligsmand: Torsten Hesselbjerg

Sekretær: Birgitte Kjelgaard Andersen

10. FRS Ship Management/3F

a. forhandling 27/5 2013

b. Sammenbrud.

c. Torsten Hesselbjerg

Sekretær: Birgitte Kjelgaard Andersen

11. PLA/ HK Privat (lægesekretærer)

a. Forhandling 6/11 2013

b. Forlig.

c. Forligsmand: Ole Hasselgaard

Sekretær: Birger Stein Christensen

12. GLS-A/Danske Inseminører

a. Forhandling 10/3 2014

b. Ikke forlig

c. Forligsmand: Ole Hasselgaard

Sekretær: Anders Østergaard

13. Danske Slagtermestre/NNF industriooverenskomst

a. Forhandling 27/3 2014

b. Forlig

c. Forligsmand: Ole Hasselgaard

Sekretær: Anders Østergaard

14. Danske Slagtermestre/NNF Butiksoverenskomst

a. Forhandling 7/4 2014

b. Forlig

c. Forligsmand: Ole Hasselgaard

Sekretær: Anders Østergaard

15. BUPL/HK, DJØF m.fl

a. Forhandling 7/5 2014

b. Forlig

c. Forligsmand: Torsten Hesselbjerg

Sekretær: Birgitte Kjelgaard Andersen

16. Divisionsforeningen/Spillerforeningen

a. Forhandling 26/6, 30/6, 3/7, 17/7, 11-15/8 2014

b. Forlig

c. Forligsmand: Ole Hasselgaard/Asbjørn Jensen

Sekretær: Birger Stein Christensen/Birgitte Kjelgaard Andersen

17. Rederiforeningen/3F (Hamlet A/S)

a. Forhandling 30/6 2014

b. Sammenbrud

c. Forligsmand: Mette Christensen

Sekretær: Birgitte Kjelgaard Andersen

18. PLA/DSR og Danske Bioanalytikere

a. Forhandling 24/6, 16/9 og 13/11

b. Ikke forlig

c. Forligsmand: Ole Hasselgaard

Sekretær: Birger Stein Christensen

19. 3F-Frederiksværk/Frederikssund HKPrivat

a. Forhandling 24/11 2014

b. Forlig

c. Forligsmand: Torsten Hesselbjerg

Sekretær: Birgitte Kjelgaard Andersen